

VIDEO PRODÜKSİYON

Dr.Öğr.Üyesi Yasin Nar

DERSİN AMACI

- • Fikirden final ürüne prodüksiyon sürecini öğrenmek
 - • Ses ve görüntü birlikteliğini kavramak
 - • Teknik ekipmanı bilinçli kullanmak
 - • Set disiplini kazanmak
 - • Portfolyo üretmek

VIDEO PRODÜKSİYON NEDİR?

- Bir fikrin görsel ve işitsel araçlarla planlanması, çekilmesi ve kurgulanarak anlamlı bir yapıya dönüştürülmesi sürecidir.

- Aşamadan oluştur;

Pre-Production / Production / Post-Production

PRE-PRODUCTION (ÖN HAZIRLIK)

- Fikir geliştirme
 - • Senaryo yazımı
 - • Storyboard & Shot list
 - • Mekân ve ekip planlaması
 - • Çekim takvimi

PRODUCTION (ÇEKİM SÜRECİ)

- Kamera kurulumu
- Işık tasarımı
- Ses kaydı
- Oyuncu yönetimi
- Set koordinasyonu

POST-PRODUCTION (KURGU)

- Görüntü seçimi
- Ritim oluşturma
- Ses temizleme
- Color correction
- Export

Temel İlke:

Kurgu, çekilmiş görüntülerin sıralanması değil; anlamın yeniden inşa edilmesidir.

Çekim aşamasında film **toplanır**,
Kurgu aşamasında film **yaratılır**.

Görüntü Seçimi (Footage Selection)

- **1.1 Ham Görüntü Nedir?**
- Setten gelen tüm kayıtlar:
- Tekrarlar (take 1, take 2...)
- Hatalı çekimler
- B-roll görüntüler
- Alternatif oyunculuk denemeleri
- Kurgu sürecinin ilk adımı: **ayıklamadır.**

Seçim Kriterleri

- Bir plan seçilirken Őunlara bakılır:
- Oyunculuk en doğal hangi take'te?
- Netlik ve teknik kalite uygun mu?
- Duygusal yoğunluk yeterli mi?
- Devamlılık (continuity) uyumlu mu?
- Teknik olarak kusursuz ama duygusal olarak zayıf bir plan kullanılmamalıdır.

Ritim Oluşturma

Kurgu Ritmi Nedir?

- Planların süresi, geçiş hızı ve kesme zamanlamasıdır.
- Ritim belirler:
- Gerilim
- Duygusal yoğunluk
- İzleyici dikkati

Hızlı Kurgu

- Aksiyon
- Kaos
- Panik
- Plan süreleri kısadır.

Yavaş Kurgu

- Dram
- Bekleyiş
- Psikolojik yoğunluk
- Planlar uzun tutulur.

Kesme Noktası (Cut Point)

Kesme şu soruyla yapılır:

Bilgi tamamlandı mı?

Erken kesmek → Gerilim

Geç kesmek → Duygusal derinlik

Ses Temizleme ve Tasarım

3.1 Diyalog Temizleme

- Dip gürültü azaltma
- Frekans dengesi (EQ)
- Seviye eşitleme

Temel kural:

Ses net değilse görüntü kurtarmaz.

Ambiyans Kullanımı

- Tamamen sessiz bir plan yapay görünür.
- Ambiyans:
- Mekân hissi verir
- Kesme geçişlerini yumuşatır

Foley ve Efekt

- Sonradan eklenen:
- Ayak sesi
- Kapı kapanma
- Nesne temas sesleri
- Gerçekçilik hissini artırır.

Müzik Kullanımı

Müzik:

- Duyguyu yönlendirir
- Ritmi belirler
- Anlamı manipüle eder
- Aşırı müzik = Duygusal zorlama

Kurgu Yapısal Olarak Filmi Nasıl Değiştirir?

- Aynı sahne:
- Başka sırayla konursa farklı anlam üretir.
- Tepki planı eklenirse karakter değişir.
- Müzik çıkarılırsa sahne nötrleşir.

Kurgu şunları değiştirebilir:

- Karakter algısı
- Hikâye temposu
- Tür (dram → gerilim)
- Final etkisi

KAMERA BİR ANLATIM ARACIDIR

- Nereden bakıyoruz?
- Kimin gözünden görüyoruz?
- Ne kadarını gösteriyoruz?
- Ne kadarını saklıyoruz?

KADRAJ TÜRLERİ

Geniş Plan → Mekân ve yalnızlık

Orta Plan → İlişkiler

Yakın Plan → Duygu ve psikoloji

KAMERA AÇILARININ PSİKOLOJİSİ

Yukarıdan çekim → Güçsüzlük

Aşağıdan çekim → Güç

Göz hizası → Nötr gerçeklik

SİNEMADA SES TÜRLERİ

Diegetik Ses → Hikâye dünyasında var

Non-Diegetik Ses → Seyirciye özel

Müzik, anlatıcı, dış ses örnekleri

Diegetik Ses (Diegetic Sound)

Tanım:

- Hikâye evreninin içinde gerçekten var olan, karakterlerin de duyabildiği seslerdir.
- Yani ses, film dünyasının fiziksel gerçekliğine aittir.

Örnekler:

- Karakterlerin konuşması (diyalog)
- Sokak gürültüsü
- Kapı kapanma sesi
- Telefon çalması
- Arabadan gelen müzik (eğer sahnede radyo açıksa)

- **Önemli Nokta:**
- Karakter duyabiliyorsa → Diegetik
Karakter duyamıyorsa → Büyük ihtimalle non-diegetik

Diegetik Sesin Dramaturjik Gücü

- Gerçeklik hissi yaratır.
- Mekân duygusunu güçlendirir.
- Atmosfer inşa eder.
- Örnek:
Yağmur sesi, karakter konuşmasa bile yalnızlık hissi yaratabilir.

Alt Tür: On-Screen / Off-Screen Diegetik

- **On-Screen Diegetik**
- Ses kaynağını kadrajda görürüz.
Örn: Konuşan karakter.

Off-Screen Diegetik

- Ses hikâye dünyasındadır ama kaynağı kadrajda değildir.
Örn: Dışarıdan gelen siren sesi.
- Bu teknik gerilim yaratmada çok kullanılır.

Non-Diegetic Ses (Non-Diegetic Sound)

- Sadece seyirciye ait olan, hikâye dünyasında fiziksel olarak var olmayan seslerdir.
- Karakterler bu sesi duymaz.

Örnekler:

- Fon müziği
- Anlatıcı sesi (voice-over)
- İç ses (bazı durumlarda)
- Dramatik efekt müzikleri

Dramaturjik Etki

Non-diegetik ses:

- Duyguyu yönlendirir
- İzleyiciyi manipüle eder
- Yorum ekler
- İroni yaratır

Örnek:

Mutlu bir müzik eşliğinde trajik bir sahne → İroni oluşur.

Müzik Meselesi – Kritik Ayrım

Müzik her zaman non-diegetik değildir.

- **Diegetik Müzik:**
 - Sahnede kaynağı vardır.
 - Kafede çalan şarkı
 - Arabadaki radyo
- **Non-Diegetik Müzik:**
 - Arka planda dramatik fon müziği

Anlatıcı (Voice Over)

Türleri:

- **1. Tanrısal Anlatıcı**

- Her şeyi bilen dış ses.

- **2. Karakter Anlatımı**

- Karakterin geçmişi anlatması.

- **3. İç Monolog**

- Karakterin zihninden geçenleri duyarız.

- İç monolog teknik olarak tartışmalıdır:

- Bazı kuramcılara göre non-diegetik

- Bazılarına göre zihinsel diegetik

Geçişli (Trans-Diegetik) Ses

Bazı sahnelerde ses statü değiştirir.

Örnek yapı:

- Sahne müzikle başlar (non-diegetik)
- Kamera geri çekilir
- Müziğin aslında sahnedeki bir radyodan geldiği anlaşılır
- Müzik diegetik olur
- Bu geçiş, sinemasal farkındalık yaratır.

Manipülasyon Gücü

Aynı sahne:

- Sadece diegetik sesle → Belgesel hissi
Non-diegetik müzikle → Sinematik dramatizasyon
- Ses, türü değiştirir.

SESİN DRAMATİK GÜCÜ

Aynı görüntü farklı müzikle farklı anlam üretir.

Gerilim müziği → Korku

Piyano → Melankoli

Sessizlik → Gerilim yoğunluğu

GERÇEKLİK KAVRAMI

Fiziksel gerçeklik

Sinemasal gerçeklik

Kadroya giren her şey anlam üretir.

Fiziksel Gerçeklik

Tanım:

- Kameradan bağımsız olarak var olan gerçekliktir.
- Mekân
- Nesneler
- İnsanlar
- Doğal ışık
- Zaman
- Bu gerçeklik, bizim gündelik hayatta deneyimlediğimiz dünyadır.

Özellikleri:

- Sürekli (zaman akmaya devam eder)
- Kontrolsüzdür
- Kadraja bağlı değildir
- Sonsuz detay içerir
- Gerçek hayatta aynı anda her şeyi görürüz.
Ama sinemada bu mümkün değildir.

Sinemasal Gerçeklik

Tanım:

- Fiziksel gerçekliğin seçilerek, çerçevelenerek ve yeniden düzenlenerek oluşturulmuş hâlidir.
- Sinemasal gerçeklik:
- Seçilidir
- Kurgulanmıştır
- Yönlendirilmiştir
- Amaçlıdır

Kamera Ne Yapar?

Kamera gerçeği kaydetmez.
Gerçeği **seçer**.

Kadraj:

- Ne gösterilecek?
- Ne dışarıda kalacak?
- Hangi açıdan gösterilecek?
- Ne kadar süre gösterilecek?
- sorularının cevabıdır.

Çerçeve (Frame) Bir Filtre Mekanizmasıdır

- Kadro, gerçekliği daraltır.
- Gerçeklik → Sonsuz
Kadro → Sınırlı
- Bu sınırlama anlam üretir.

Örnek:

Bir karakter odada yalnız.

Eğer:

- Geniş plan → Mekân vurgusu
- Yakın plan → İçsel psikoloji
- Arkası boş duvar → İzolasyon
- Arka planda kalabalık → Sosyal yabancılaşma
- Aynı fiziksel gerçeklik, farklı sinemasal gerçekliklere dönüşür.

“Kadroya Giren Her Şey Anlam Üretir”

Sinemada tesadüf yoktur.

Bir objenin kadraja girmesi:

- Bilinçli tercihtir
- Dramatik işarettir
- Psikolojik göndermedir

Mise-en-Scène Bağlantısı

- Dekor
- Kostüm
- Işık
- Oyuncu konumu
- Renk

Hepsi anlam üretir.

Kadraja koyduğun her nesne bir cümledir.

Mise-en-Scène Nedir?

★ Kelime Anlamı

Mise-en-scène Fransızca bir terimdir.

Kelime anlamı:

“Sahneye koyma”

“Sahneye yerleştirme”

Tiyatro kökenlidir.

Gerçeklik Manipölasyonu

Sinemasal gerçeklik şu yollarla değiştirilir:

- Kadraj
- Işık
- Lens seçimi
- Kamera hareketi
- Kurgu
- Ses

Zamanın Manipülasyonu

Fiziksel gerçeklikte zaman lineerdir.

Sinemasal gerçeklikte:

- Flashback
- Slow motion
- Jump cut
- Paralel kurgu ile zaman kırılır. Gerçeklik yeniden tasarlanır.

Duygusal Gerçeklik

Bazen fiziksel olarak gerçekçi olmayan bir sahne, duygusal olarak çok gerçektir.

Örneğin:

- Işığın abartılı kullanımı
- Renklerin stilize edilmesi
- Abartılı müzik
- Bunlar fiziksel değil, psikolojik gerçekliği yansıtır.

HAFTALIK ÖDEV

45 saniyelik sessiz mini sahne

En az 3 plan

Diyalog ve müzik yok